

Claudia LIPAN

NOI ÎN LUME

Eu mă duc, dar dacă vrei, mai stau!

Mă informasem bine înaintea spectacolului *Je m'en vais*, știam că avusese un traiect european alături de care este greu să ții pasul. După ce pierdusem vreo două (și acelea extrem de rare) ieșiri la rampă autohtonă (deși conceput încă de prin 1997), nimerisem din grabă în altă sală a Naționalului în care urma să se joace. Am răsuflat, așadar, ușurată când m-am așezat pe scaunul cel bun...

Inițial, spectacolul pus în scenă de canadianul Marc Doré pare mai degrabă un amestec de pantomimă și teatru clovnesc. Ceea ce e departe de adevăr. Dincolo de roțița care învârtă jovialitatea copilărească a acestor clovni, se așază treptat bucuria de a trece prin tainele ascunse în doi oameni obișnuiți. Și așa cum suntem toți, dorința de a simți aproape, de a evada, de a ne arăta sau de a ne feri, face parte dintr-un alfabet universal valabil. Neputința de exprimare ne transformă uneori în mod duplicitar. La fel cum se întâmplă în piesă: cele două personaje nu își găsesc locul, se foiesc inventând situații reale, complicate, cu propuneri de soluții, de fapt, mult prea facile. Își creează propria ordine fictivă, deși, ca persoane individuale, se află într-o continuă agitație interioară. Și cât de mult poate spune un om căruia nu i se recunoaște libertatea! Plin de proșpețime, el se așază frumos în fața primului interesat să-l asculte și se povestește pe sine de-a fir a păr. Simulacrul de care a dat dovadă până atunci nu-i mai este de folos. Ușile lui ascunse se deschid în mod necomplicat.

Jocul de-a iluzia continuă sub forma micilor inserții rupte din realitate, atunci când artificul poate violenta curiozitatea spectatorului la prestație. Când devin reale, cuvintele, gesturile, simțurile și dorințele interpretului nu-i mai aparțin. Ele fac parte din identificarea fiecăruia, de cele mai multe ori, cu aceleași coduri afective ca ale actorilor.

Interpreții care transmit aceste semnale fragile sunt Oana Pellea și Sandu Mihai Gruia. Personajele lor reconstruiesc la început în ipostază utopică, apoi meditativ, în universul plin de surprize (în fapt, banale situații de viață) în care se află. Intermediari în ochii celor ce îi privesc, acești minunați actori inspiră și expiră o mică posibilitate ca oamenii (poate chiar cei care îi privesc) să se uite în oglindă. Și să vadă acolo, discret, ceea ce îi face speciali. Resursele cu care Marc Doré împreună cu cei doi actori au realizat piesa sunt mai mult decât improvizație scenică. Există într-un spectacol reușit acel „ceva” care îl ajută să fie și un pic prețios. Mă gândesc ce anume poate fi în cazul spectacolului *Je m'en vais*. Mi-ar fi greu să vorbesc de bucuria, încrederea, fragilitatea care apar pe chipul Oanei Pellea, fără să nu observ jocul natural, cu farmec imprevizibil al lui Sandu Gruia; sau să încerc să descriu atitudinea ludică, provocarea și masca nealterată a sufletului căutată de acتریță, sub privirile expresive, imaginația și îmbinarea perfectă de sobrietate și comic a corespondentului său. Mă voi gândi doar la ce rămâne în memorie, la efectul catarctic al esoului despre om, la „clipa cea repede” de care ne mai lepădăm uneori, la plecarea sau șederea din care facem parte. Oriunde ne-am afla. Chiar dacă Oana Pellea și Sandu Gruia ne spun asta în limba franceză. Și nu știu de ce, dar, privindu-i, mă gândesc la cât de fragili suntem când mai picură peste noi stropul unui mic spectacol ca acesta. Făcut cu suflet și dăruit din suflet.